

7

שאינו דלת כשמעכב את הכניסה, אבל בדלת גופא אינו שמקצתו לא נפתח עמו, הואיל וסכ"ס כולו דלת הסמוך למזוזה הוא חייב במזוזה ומברך עליה, ולענין המבטלין בזה מצות מזוזה עוברין כל רגע על מ"ע דאורייתא.

ונראה שדברים הנ"ל נכונים בין לשיטת הרמב"ם שפתח בלי דלת אין בו חיוב מזוזה, ובין לשאר ראשונים שכל פתח חייב אף שאין בו דלת. וי"ל דלא מיבעיא לרמב"ם שהדלת היא סיבת החיוב הכא איכא דלת ותחלת חיבורו הוא לצורת הפתח במזוזה הקבועה בכותל הבנין וע"כ ראוי לחייבו שם אלא גם לחולקין שהפתח הוא המחייב ולא צרי"ך דלת, כיון שצורת הפתח היא במזוזה הבנין ודרכו כי חייב שם במזוזה, ומניחו במזוזה הקבועה בדלת ונראה שגם אם קובע רק שמה יכול לברך.

אמנם אם רובו סתום והדלת לא מגיע אלא עד חצי ולא יותר, וחלק גדול ממנו לא ניתן לפתוח נראה שכה"ג חייב להניח נסר סמוך, ואף שהדלת אחד, מ"מ כיון שניכר יש לחשוש דלא חשיב שם כפתח ולכן אין דעתי להקל כה"ג, ובה נראה כהנ"ל שיקבע נסר קרוב לטפח בסוף ויקבע שם למזוזה ואפילו מפריע קצת ליופי כדאי לעשות כן ולא ליכנס לחשש ביטול מ"ע וכמ"ש.

ושמעתי הערה נכונה, דכשאדם בא לקנות בית דירי ומחשב בצורת בנינו וריהוטו, יש לו לענין שלא ייכנס לשאלות במזוזה ויברר אצל מורה הוראה מקומם הראוי.

מקרבנו, שהקפידה תורה שנהיה קנאים לכבוד ה', ולכן יש להרחיקו ולנדותו עד שיפרישנה מביתו וישוב בתשובה שלימה.

סימן שכח

שאלה: מזוזה בדלת חזזה

נדרשתי בדבר המצוי טובא בדלתות חזזה המתקפלות שאינם מגיעים עד הסוף ממש, ("הרמזניקה"), והיינו דלת המתקפלת וכשמקפלים אותה עד סמוך לכותל שהמזוזה קבועה עליו נשאר רווח הכפל יותר מטפח) והקטע הקרוב למזוזה תמיד סתום לגמרי בקביעות שאי אפשר לפותחו כשיעור טפח ויותר, ומבואר ב"דעת קדושים" שאם הפתח אינו כחלל פתוח לא נקרא פתח ופטור, ואם כן כאן לכאורה אינו משמש לפתיחה בטפח הסמוך למזוזה, ולכן אין חיוב מזוזה כלל, ורב אחד כאן הורה שכה"ג אין חיוב מזוזה כלל, וכן בספר "חובת הדר" (פ"ח ה"ג) מצדד לפטור אבל דעתו לצאת לכ"ע ולהניח נסר סמוך לטפח למזוזה ולהניח שם המזוזה.

ולע"ד נראה שחייבין במזוזה, ואף שמביא בדע"ק דחלל הפתח אינו אלא חלל הפתוח וכמ"ש, ואם חלק מהדלת אינו נפתח אין זה חלל הפתח, התם מיירי באופן שהחלק הזה אינו חלק מהדלת, ובה אמרינן שרק אם נפתח הדלת כולו נקרא פתח ודלת, והוא מיירי בפתח שראוי להיות דלת רק סתום ובפני עצמו וסמוך למזוזה וראוי להיות דלת, ובה מסיק

שילוח הקן

הבנים ובא לתקן הלאו, וכמ"ש קודם לכן בה"ד נ"ז אם על הבנים כו' וע"ז כ' וכיצד משלח האם, דהיינו כדי לקיים העשה שבה הניתק ללאו, כדי שלא ילקח ובה הוא דכתב דצריך לאותוהו ביד ולשלחה הוא"י וכבר לקח האם לידו צריך לשלחה בידיו ממש, אבי מעיקרא קודם שבאה לידו ורוצה לקיים המ"ע דש"ל תשלח, יש לומר דאפילו בהכאה בקנה או מקל מספיק כל שעפה מכחו. אך גם בזה רק אם מכה בשוכן וביד מבריה האם סגי בכך לקיים המצוה, כמבואר בחולין שם, שזהו ככוחו ממש, ובכה"ג מקיים המצוה אם לא נטל האם תחילה בידיו, אבל מה שמברית ממרחק ע"י

סימן שכט

שאלה: מצות שילוח הקן

נודמן לי מצות שילוח הקן, אכן הקן היה גבוה הרבה ולא יכולתי לנגוע בשוכן כלל, רק ע"י הכאה ממרחק שהאם תברח, וכדאיתא בחולין קמא: זיל טרוף הקן, דבכה"ג מותר לזכות בביצים. אבל נסתפקתי אם יש בזה מצות שילוח הקן, שברמב"ם (בפרק י"ג דשחיטה ה"ה) נראה שקיום המצוה הוא ע"י שאוחז בכנפיה ממש ומפריחה, אבל באמת יש לדחות דהתם מיירי שעבר על הלאו שלקח האם על

דנפחיה במי
בניהו, והמ"ע
א"ת שמצינו
דא"ת התם דע
דנפחיה מחמה
א"ת מצות הר
י"פ או כוזה
כמי או שמפ
י"ת עירובין ל
יכמ"ע

א"ל"ב בשו"ע
צריך
י"ת שאינו
י"ת, וא"ו
י"ת, ומה ע"י
י"ת יכול ל
י"ת ויצא
י"ת באיסור
י"ת וזה חכמי
י"ת י"ת מב
י"ת להשת
י"ת (דע"ק)
י"ת יכול
י"ת שאין
י"ת לאו
י"ת בערות
י"ת, אם כן
י"ת בזה
י"ת שלא

י"ת נראה
להם
י"ת, אבל
י"ת חותך כלל
י"ת, שלדידן
י"ת שמשלחה
י"ת על הלא
י"ת עוד הרב
י"ת סו'
י"ת בזה ברו
י"ת בידיו, וי
י"ת הנטיל